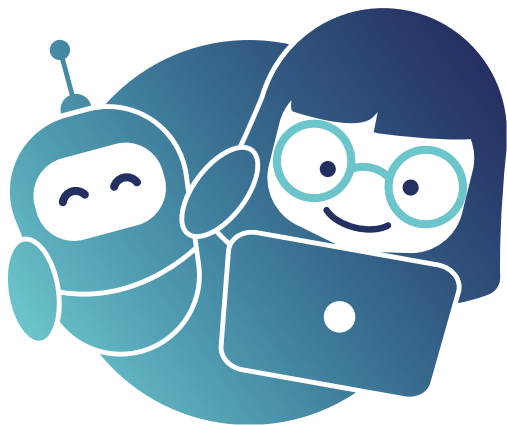

7

I'm not a Robot

Toolbox #7

Kaip robotai kalba?

Ižanga

Apie priemonių rinkinį

Kalba yra būtina sėkmingo bendravimo, t. y. bendravimo tarp žmonių arba tarp žmonių ir gyvūnų, taip pat tarp žmonių ir mašinų, sąlyga. Priemonių rinkinys Nr. 7 yra skirtas kartu atrasti specifines robotų ir dirbtinio intelekto komunikacijos ypatybes. Švietimo specialistai padeda vaikams suprasti kalbą kaip sistemą.

Pagrindinė idėja – sumodeliuoti edukacinę situaciją taip, kad vaikai, naudodamiesi elementariais simboliais (spalvomis, ženklais ir t. t.), galėtų patys mokytis kurti robotą ar programavimo kalbą.

Vaikų nuomonė

Kaip robotai kalba?

Kaip robotai išmoksta kalbėti?

Galimi vaikų klausimai

Ar robotai supranta kalbą taip, kaip mes?

Kas lemia, kaip robotai kalba?

Ar robotai yra geras kalbėtojai?

7

Ką apie tai žinome?

Žmonių kalba yra skirstoma į šnekamąją kalbą, gestų kalbą ir rašytinę kalbą.

Gyvūnų karalystėje ženklų sistemų ir komunikacinio elgesio pagrindą sudaro akustiniai, cheminiai ar vaizdiniai signalai.

1

Vilkai staugia tiek teritorinėse ribose, tiek centrinėse teritorijos vietose.

2

Skrudėlės gali užuosti, kur jos eina.

3

Šokdamos bitės parodo kitoms bitėms, kur yra maisto.

Robotai ir dirbtinio intelekto valdomi prietaisai „išreiškia save“ per garsus. Jei šaldytuvo durelės paliekamos atidarytos per ilgai, pasigirsta ilgai trunkantis garsinis signalas. Skalavimo mašinos operacijų ekrane rodomas tekstas, kai reikia išvalyti pūkų filtrą. Grindų siurblio šviesos diodai mirksi tam tikra seka, kai reikia grįžti į įkrovimo stotelę.

Internetu veikiantys dirbtinio intelekto valdomi balso asistentai („Echo“, „Siri“, „Alexa“ ir kt.) sako gramatiškai taisyklingus pilnus sakinius, cituoja filmų dialogus ir greitai atsako į kasdienes klausimus: „Alexa, ar gali vairuoti automobilį?“ „Visada pritildau muziką, kai važiuoju atbuline eiga į stovėjimo vietą. Kitaip nieko nematau – juk žinai, tiesa?“

Source

¹Pexels.com | Jason Renfrow Photography

²Unsplash.com | MD_Jerry

³Pexels.com | Pixabay

Siekiniai

Pedagogai

Įvairios bendravimo formos, susijusios su DI

Išnagrinės ir, jei reikia, pakeis

Bendravimo strategijų keitimas

Praplės savo žinias ir pritaikys jas naujose kalbinėse situacijose

Ką apie tai
žinome?

Darželinukai

Susipažinti su žmogaus ir roboto bendravimo specifika

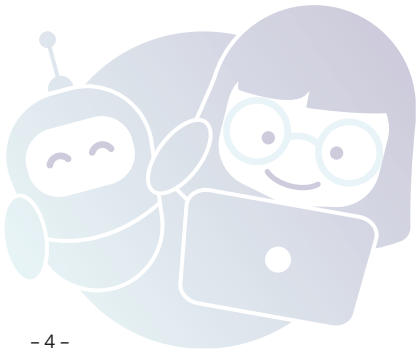
Patyrinėti galimybes, savybes ir bendravimo su robotu iššūkius.

Sukurti ir tobulinti robotų kalbą

Naudoti įvairius būdus ir priemones robotų kalbai kurti ir išbandyti

Siekiniai

Užduotys

7

Užduotys Level ● ○

Eksperimentinis požiūris

Ko reikia?

Spalvoto popieriaus
Nešiojamo kompiuterio

Spausdintuvo
Plastilino

Pasiruošimas

Pasirenkame penkias spalvas ir suteikiame joms reikšmes, pavyzdžiui:

raudona – pykstu, mėlyna – nepatinka,
žalia – man kažkas patinka, balta – nežinau.
geltona – sutinku,

Suteikus spalvoms reikšmes, spalvotas korteles gamina patys vaikai.

1

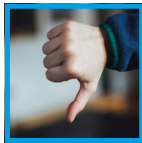
2

3

4

5

Source

¹Pexels.com | *Andrea Piacquadio*

²Pexels.com | *William Fortunato*

³Pexels.com | *Polina Zimmerman*

⁴Pexels.com | *Puwadon Sangngern*

⁵Unsplash.com | *Markus Spiske*

Aptarimas

Ar galite atsakyti į visus klausimus? Kodėl?

Į kuriuos klausimus negalite atsakyti ir kodėl?

Ko dar reikia, kad galėtumėte sukurti savo kalbą arba robotų kalbą?

Eksperimentinis požiūris

Ko reikia?

Spalvoto popieriaus
Žirklių

Spausdintuvo

Pasiruošimas

Specialus paruošimas nereikalingas.

Eiga

Dabar vaikai galvoja apie klausimus. Pavyzdžiui, vienas vaikas atlieka roboto vaidmenį, o kitas – žurnalisto, kuris ima interviu iš roboto, vaidmenį. Robotas į klausimus atsakinėja įprasta kalba.

Aptarimas

Aptarkite, kaip žmonės bendrauja su robotais ir kaip robotai į tai reaguoja, (vaikai jau turės bendrą supratimą apie roboto kūrimo ir kalbėjimo su juo logiką).

Galimi variantai

Kalbą galima patobulinti įvedant daugiau spalvų, integruojant Morzės abėcėlės elementus ir pasitelkiant įvairias kontekstines situacijas (robotas kalbasi su žmogumi, robotas kalbasi su gyvūnu, robotas kalbasi su robotu, robotas kalbasi su ateiviu ir t. t.).

7

Užduotys

Level

Įžanga

Ką apie tai
žinome?

Siekiniai

Užduotys

Rengėjai

7 priemonių rinkinį 2022 m. sukūrė Ieva Pažusienė, Birutė Vitytė, Renata Bernotienė

VYTAUTAS
MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXXII

Fakultät für Bildungswissenschaften
Facoltà di Scienze della Formazione
Facoltà de Scienze dla Formazion

Brixen
Bressanone
Pesenon

Børneinstitution
Holluf Pile - Tingkær

KLAX

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šio leidinio turinys atspindi tik autorių požiūrį.
Europos Komisija negali būti laikoma atsakinga
už bet kokį šiame leidinyje esančios informacijos
panaudojimą.

Šiam darbui taikoma licencija Attribution-
NonCommercial-ShareAlike 4.0 International:
<https://creativecommons.org/licenses/by-ncsa/4.0/>

